

Uredništvo i uprava:
Z A C E B E, Murskova 28a,
Telefon 67-88
Uredništvo i uprava
za Sloveniju i slovenski del
JUJSKE KRALJEVINE
LJUBLJANA. Erjavčeva 4a.

SALJITE DUŽNU PREPLATU!
NE DOZVOLITE DA PROFADA
OVAJ NĀS JEDINI LIST!

ISTRA

GLASILO SAVEZA JUGOSLOVENSKIH EMIGRANATA IZ JULIJSKE KRAJINE

ROŽENICE

Pisati o roženicama na uvodnom mjestu, činiće se, možda, malo čudnim. Ali — na uvodnom mjestu se piše i o uspešnim političko-propagandnim zborovima. A izvedba Matetić-Balotinih »Roženica« u Hrvatskom glazbenom zavodu u Zagrebu bila je, ujedno, i jedan takav zbor. I to vrlo uspješni. O Istri su čuli — zapravo Istru su čuli — te večeri mnogi i mnogi koji za nju ne bi u drugim prilikama pokazali baš veliki interes. Doživjeli su je mnogi od onih kojima je Istra — ona naša prava Istra — daleka. Mnogi od onih koji znaju da u Istri postoji »Abacija«, koju se ide na ljetovanje i »Pola« u kojoj je bilo središte austro-ruske flote, ali dalje od toga njihovo znanje i njihovi osjećaji ne idu.

Te večeri se Istra namerljiva. Nametnula je srećima. Onaj burni pjesak je pokazao da su ljudi — ljudi frakovima i ženo u elegantnom toaletama — osjećili Istru, Istru našeg seljaka, naše šture crvene zemlje i našeg surog Krasa. Te večeri su ti ljudi doznačili postojanje posebne istarske muzičke levestice i da su lužino-slavske roženice isto što i krčke i primorske sopolje; da se taj naš autolitoni muzički kontinuitet proteže preko Kvarnera na zapad duboko u Rašu.

Gledajući te večeri »Roženice« u historijskoj perspektivi namće nam se i nehotice ova slika: seljaci na Barbanštini i Proštinji, koreti i krožeti, siromstvo, roženice i — Hrvatski glazbeni zavod u Zagrebu. Ta naša melodija, naša seljačka kultura, uspjela je da se, iako u drugom ruku, prikaže gradu Zagrebu i da je Zagreb akceptira kao svoju. Da je osjeti i svijesno primi kao da je hrvatske seljačke kulture.

Prvotne roženice, one iz južne Istre oblikovale su se u novoj formi kroz dva naša umjetnika: Balotin i Matetić. Istarske dale roženice i dala je njih dvojico. Ti dvojici su Istru, te večeri, otkrila i prikazala Zagrebu, i preko njih je Zagreb primio roženice kao svoje.

A to je ono najvažnije — to stapanje Istre sa Zagrebom.

To je umjetnost, istina, ali je to i najefikasniji propagand za Istru, kao što je umjetnost bila svuda i uviđek propagand novog ili propaganda za konzerviranje starog. Uviđek je ona bila najuspješnije sredstvo u svakoj borbi — vjerskoj, nacionalnoj ili socijalnoj.

Sve do nedavna je Istru pridavan epitet »sirotica«. Na Istru se odavde gledalo kao na nešto svoga, da, ali inferioriteta. Za Istru se davalo, naročito prije rata. »Malen pruži dar, domu na oltar — Družba sv. Cirila i Metoda« — pisalo je na skrabcima u zagrebačkim lokalima prije rata. Davalo se. A kasnije se davalo sve manje — dok se razvojem prilika nije više moglo davati. Tada se počelo na nju zaboravljati.

Sve dok se nije Istra opet pojavila. Ali ne da prima — već da daje. Istra je počela davati. Istra je počela davati hrvatsku literaturu, muziku, nauči. Istrani su počeli da vraćaju onaj »malen dar« kojeg je bila, sa zahtivanošću, primila Istra.

I tako se za Istru ponovno doznaže. Istra se počinje ponovno voljeti i Istra postaje jedan dio hrvatskog narodnog problema. Seljačka Istra se uklapa, barem osjećajno, u opće hrvatske seljačke težnje, kao dio istog naroda po jeziku i kulturi. I to ne viši, kao ona nekadana »sirotica«, već kao ravnopravni narodni dio, koji doprinosi općoj narodnoj kulturi svoj uložak.

Mi Istrani ovdje, seljaci, radnici i takozvani intelektualci — dijeca seljaka u prvoli generaciji — imamo uviđek, i kao jedinstvo i kao cjelina, onaj adlerovski osjećaj manje vrijednosti. I kao pojedinac i kao cjelina tražimo, makar nesvesno, kompenzacije. Nekoliko uspješa kao što je ovaj s »Roženicama« ili lanske godine sa

Dve knjige o balilah

Spisal: Ferdinand Hegedüs

V madjarskom neodvisnom časniku »Fuggetlen Ujság«, ki izhaja v Cluju v Romuniji beremo ta le članek znanega madjarskega časnikarja v Romuniji.

Nedavno je izšla v italijanski vladni izdajal lepa knjiga »L'éducation fasciste de la jeunesse en Italie« — Fašistična vzgoja mladine u Italiji, brez droma s propagandnim namenom, da bi pokazala zgradbo in uspešnu fašističnu vzgojnog sistema. In njenog utjecaja na italijansku mladinu. Kaščunkoli menjeno ima kdo o fašističnom zivljenu, knjiga bo vendar smatral za zanimivo. Besedilo in bogata ilustracija skribita za to, da braća prepričata o blagoslovu lega vzgojne sistema no samo z očizom na fizičko utrdljiv, teniveč ludi v pogledu, na naravno preobrazbu mladine.

Sam zasebno primjer nisem mogao nazvati, da bi imela preliranja vojaška vzgoja mladine naravno dober učinak. Ta skupni duh, kdo mesto humanega povoda producira bolebitost u vzpodbudu, sedanjem generalicu i trdrovatuvenom međusobnom nastupanju, te popolnom polovom sad u istom. Mi morda u naši mladosti nismo bili tako kljubljivovalna nastupanja, in naši paglavski dobri nismo znali ravnati s puškom in smo tudi brez uniforme držali disciplinu, a v poohodni istmo izdrživali, pa vendar nas dijaški svet ni bil u njezinim morali na dolgu, naša ljubezen do šole ni bila brozplodna in nasproti našim profesorima u staršem se je održivalo u našim toliko discipline, kakor v sedanjim generacijama. Mesto militarističnog nagnjenja se je izobiljevalo u nas već samostolnosti, hitreje spoznavanje živiljskih potrebi, u bolji notranje sploštanje lepih človečkih mitsa.

Toda pozabimo ponujajoče se nam primjerjanje u varljive reminiscenze u se osvobodjene predverijenosti, kli na vežu na drugo političko naziranje, glejmo to kulego neodvisno od lastne misljenosti in ugotovimo, da je to, kaj tu producira fašistični sistem, u resnicu njegova krasna organizacija, njegov delovni program, njegova fizička kultura, njegove razvedrične vježe, predvođačka izobrazba, vojaško formacijske deklivske vzgoje, fašistične organizacije vještačke mladine, dijaška Čela Litoriala, njegovi učni tečaji politične priprave za mladine: vse to nam gotovo kaže u silki u besedi obično in mogućno delo u organizacijsku velikopoteznost. Brez droma je, da ima vse to politične elitne li da so v prvi vrtsi rezultante onega vojaškega duha, ki ga Mussolini tolikokrat proglaša za vodilno smer italijanske države.

Morda bi se tudi u meni okreplila pri obraćalu svake strani pod vlivom te knjige pripravljenost, da bi verjel, da le to res na nova živiljska oblika, katero zadržava sedanja doba in za katero moramo mi vsi stretneti. Saj bi moral tako zelo verjeti u svitanje humanističnega sveta, da bi se odtegnili voljni tako propagandistički književi, kakšna vera—daudanes konai latko vzcete v mas. Napredovanje v sveri velikih enot, kultus vojaške no-korčene danes tako omamila tudi mlađe glave, da tudi to ne bi bilo čudno, če bi res verjel, da je tako prav in da mora tako biti in da je srećen u zavidanju vrednosti narod, kateremu je bilo dano to vodstvo.

Toda meni se pri presoji polovoj vriva vedno kot nezadržna ovira dejstvo, da sem manjšinski človek, in pri presoji kakog vladnjega sistema sem navajen staviti vprašanje: all vse to, kar vidim ali slišim, pomeni isti blagoslov tudi manjšinskučevi človek, kakov vladajučemu narodu, če po sličnosti blagoslov kar se ne bi upal trdit.

Pri čitanju knjige »L'éducation fasciste de la jeunesse en Italie« je tudi to vibriralo u meni, kakšen upliv ima ta novi vzgojni sistem na one manjšinske narode, ki prebivajo na ozemlju fašistične Italije po sličnih pogodbah.

Prav te dan je izšlo v založbi Jugoslavenske unije lig Društva naroda 300 strani obsegajoče delo v angleškem jeziku: »Life-and-death Struggle of a National Mi-

nority« (Boj na življenu in smrt narodne manjine). Pisec dela je dr. Lavo Cermeli in knjika je izšla v Ljubljani. Knjiga znamena pretresljivi roman polnitljivinske italijanske slovenske manjine, ki ga je predstavila pod fašističnim nastalom do današnjeg dne. V tej knjigi se bavi posebno poglavje ravno z onimi madjarskimi ustavnimi, s povečevanjem katerih stopa francoska izdaja Italijanske vlade pred svetom.

To noglavje opisuje, da deluje predvsem na teh novih ozbiljnih društva Lega nazionale na Italiji Redenta. Obema tima da cilji odlegneta slovenska otroštva od vpliva doma Še v onem prostrem času, ki im preostala po šoli. Istra, telovadba, šport in clasa so zbrane slavenske otrocke za raznaroditev. Balile odkrito pričinjava program italijaniziranja in »deluje na slovenski otrok Jančarje v dolnjem ponenu besede. Balile učijo slovenske otrocke, da s svojim telosom in s svojo dušo služijo samo fašističnu režim. »Te otrocke namenjajo za to — pise knjiga — da bi bili sredstvo v roki italijanskega naroda in jeziku proti svojemu lastnemu rodu.« Ne samo balile in avanguardisti, temveč od 1. 1935. decembra tudi organizacija Figli della Luna (volčji mladiči), ki vpreža še otroke med 6. in 8. letom. Zakon rezervira samo tem organizacijam vzojno mladine in nobenega drugog madjarskega krožka, društva, kulturne organizacije ni torej se ne more vršiti nobeni manjšinski vzgoji ali nadzorstvo, niti na verski podlagi ne. Po zakonu je res vstop v to organizacijo prost, toda do nobene prednosti, začetke, ali nameste niso more priti oni, ki ni bil njen član. Največji pritisk razvijajo, da se na novih ozbiljnih nemških in slovenskih otroci brezognomo vstopajo v balile, avantardo in v krog vojnih mladičev. Ker na pozna fašistično pojmovanje same eno narodnost, en jezik in eno kulturno, je torej načela teh organizacija raznaroditev ostalih narodov in ktori se temu protivljuje, zadene stroga kazneni. Javno službo vršec voditelj bi takoli izgubil mestno, če bi odokljen poziv, naš vpiše svoje otrocke in fašistične mladinske organizacije, kjer pa im golovo iztrgajo iz duše ljubezen do lastne narodnosti. Celo delavcem v rudniku živega srebra na ladronski obali so zagrozili, da izgubijo kruh, če nijihovi otroci ne postanejo balile. Toda čestiti se najde roditelj, ki usvarja prvi vnuš, odvlečejo roditelj, kdo usvarja prvi vnuš, odvlečejo vole, da se u vrtci rezultante onega vojaškega duha, ki ga Mussolini tolikokrat proglaša za vodilno smer italijanske države.

Morda bi se tudi u meni okreplila pri obraćalu svake strani pod vlivom te knjige pripravljenost, da bi verjel, da le to res na nova živiljska oblika, katero zadržava sedanja doba in za katero moramo mi vsi stretneti. Saj bi moral tako zelo verjeti u svitanje humanističnega sveta, da bi se odtegnili voljni tako propagandistički književi, kakšna vera—daudanes konai latko vzcete v mas. Napredovanje v sveri velikih enot, kultus vojaške no-korčene danes tako omamila tudi mlađe glave, da tudi to ne bi bilo čudno, če bi res verjel, da je tako prav in da mora tako biti in da je srećen u zavidanju vrednosti narod, kateremu je bilo dano to vodstvo.

Toda meni se pri presoji polovoj vriva vedno kot nezadržna ovira dejstvo, da sem manjšinski človek, in pri presoji kakog vladnjega sistema sem navajen staviti vprašanje: all vse to, kar vidim ali slišim, pomeni isti blagoslov kar se ne bi upal trdit.

Sada dolazi na red zbljenje izmedju Italije i Rumunjske. Svi talijanski listovi od 7. aprila pred nose jednu informacijo: »Gornale d' Italia«, da će posilje zbljenje izmedju Italije i Jugoslavije uskoro doći do prijateljske saradnje i novog zbljenja izmedju Italije i Rumunjske.

Balotinim i Gervaisovim čakavskim stihovima kadro je da u nama podigne samosvijest. A što je najvažnije, da to naše traženje kompenzaciju usmjeri u pozitivnom pravcu. Da naš rad bude jak prilog općoj narodnoj kulturi i životu i da tako na našefikasni način radimo u interesu našeg seljaka u Istri — onoga koji je dao roženice

ĐOSADAŠNJI EFEKAT PRIJATELJSKOGA SPORAZUMA

NAŠI KONFINIRANCI

SA više strana smo dobili upite glede naših konfiniranaca u Italiji. Mnogi citateli nas pitaju znademo li što potanje o tome.

Do sada znademo ovo:

Neki konfiniranci su se vrtili kući, kao na pr. dr. Sosić iz Trsta.

Neki konfiniranci se nisu još vrtili, kao na pr. Roman Pahor, Ivan Didić.

PJEVANJE HRVATSKIH I SLOVENSKIH PJEŠAMA

Rijeka, aprila 1937. — Prošle nedelje, na vičest o jugoslovensko-talijanskem sporazumu, pjevalo se u svim selima u okolici hrvatski. Pjevali su čak oni ljudi i mladići koji već nekoliko godina nisu zajepivali hrvatski.

Vlasti nisu pravilo smetnje. Jedino su karabinjeri popisali pjevace. To je na pr. brigadir u Lovranu rekao mladićima:

— Ja nisam službeno još dobio nijkov narečenje o promjeni kursa, ali budući da znam da novoslopljeno prijetljivo, puštam vas na miru, jedino moram popisati vaša imena radi svake eventualnosti.

Mladići su tako nesmetano nastavili zabavom i pjevanjem.

POPUŠČANJE GLEDE RABE NAŠEGA JEZIKA V CERKVU

Trst, april 1937. Tupatam je opažati nekakšno popuščanje glede rabe našega jezika v cerkv. Tako so bale te dolnekrajški župniki v tržaškem predmestju od policijske (I) oblasti projeli naznamlo, da smo zoper dopuščati slovensko petje. Že nekaj časa projeli so tudi v Beneški Sloveniji, kjer dovoljili vsi v okrnjeni oblik rabe slovenskega jezika v cerkv. To pa je tudi vse. Nič ni cerkvena oblast v reski škofiji že preklicala absurdne odredbe, da se boje suspendirali a divini vsi duhovniki, ki bi si usojali profitivni prepovedi slovenskega v hrvatskem jeziku v cerkv. Prav pretekel nedeljo pa so instalirali v slovenskem delu tržaškega predmestja, v Rojanu, nove župnika, ki mora biti po pisanku fašistični ljudi njih zelo dobrodošel. Kam bodo spravili dosedanje italijanskega, a napram Slovencem vendarje pravčnega župnepravitelja Salvadorija, ni nam znapo-

ZNAČILENI DOGOĐEK V VIDMU

Gorica, aprila 1937. (Agis). Nekega jutra po veliki noči se bili v Vidmu presečeni z znadljivimi letaki, ki so bili naleteli po mestu, zlasti po prometnih ulicah in važnejših križiščih. Na letalkih je bila karikatura, ki je predstavljala župnika, ki je vodilne v ozadju pa ... z veliko vrečo muke na hrbtu na kateri je stal napis: »Proveniente dalla Jugoslavia. Letali so provozili razne komentarje in veliko razburjenje oblasti. Bile so izvršene zaradi tega številne arretacije in obširne preiskave, ki pa so ostale do danes brez uspeha.

IZPREMENBE SLOVANSKIH PRIMKOV IN NOV ZAKON O EKSPROPRIACIJI

Trst, april 1937. — Nov zakon o ekspropriaciji, ki je bil izdan mesec dni pozneje, ki je bila pogodba med Italijo in Jugoslavijo že sklenjena, dasi se ne podpisana, je ostala v veljavni, tako da sme pravljiti ustavna za agrarno preštejanje. Treh Benečij (Ente di rimascia agraria) razstavili ve naše posestvu, celo jugoslovenske državljane. Tudi izpremenbe slovanskih primkov dalje kar dežujejo. Saj so samo v mesecu januarju izpremeni priliek več kot 2000 naših bratov in sester proti njihovi volji.

PRISILNA LIKVIDACIJA HRANILNICE IN POSOJILNICE V SKEDNJU

Trst, aprila 1937. — Italijanski uradni list »Gazzetta Ufficiale« je v svoji številki z dne 16. marca 1937 objavil dekret predsednika vlade, s katerim se preklicuje dovoljenje hranični in posojilnici v Skednju pri Trstu in se odreja likvidacijo tega zavoda.

Koji je najveći grad na svijetu?

— Koji je najveći grad na svijetu?

— Madrid.

— Kako Madrid?

— Jer Francov bataljon već mjesecima prolazi kroz njegovu predgradje.

(»Tütinger Gauzeitung«)

SPORAZUM

Ne treba naročito naglašavati, da je čitav beogradski sporazum između Jugoslavije i Italije događaj od kapitalne važnosti i sa našeg stajališta. Nesenimljive poslike Rapalskog ugovora za nas najveći događaj na diplomatskoj liniji. I kao sporazum općeg karaktera, već zato jer se tise Italije i Jugoslavije, beogradski bi sporazum morao imati posledice i za nas, morao bi se jako održavati i na našem problemu. Ali, no radi se samo o tome. Tački sporazum se i konkretnije nas iže. Ima u njemu i oko njega elemenata, koji govoru sasvim konkretno o našoj stvari. Ime tako u samom političkom dijelu sporazuma paragrafi, koji su odnosi na pitanje granica ili akcija u vozi i tim granicama. Prvi paragraf političkog sporazuma glasi:

»Visoko strano ugovornico obavezuju se, da će postovati svoju zadržnicu granicu, kao i pomorsku granicu dviju država na Jadrani, i u slučaju da jedna od njih bude predmet neizrazovanog napadača od strane jedne ili više sila, druga se obavezuje, da se uzdrži od svake akcije, koja bi mogla biti od koristi napadača.«

Ovaj paragraf nije ništa drugo nego obnova onoga što je u pogledu granica zaključeno Rapalskim ugovorom. Sama činjenica, da se to obnavlja vrlo je karakteristična. Italija i Jugoslavija ovim paragrazom stvarno odvajaju od sebe i pomicaju da bi radili za promjenu onoga stanja, koje je stvoreno Rapalskim ugovorom, a te znaci, da se još jednom odriče. Dalmacija odnosno Julijansko Kraljevstvo, u koliko je, eventualno, vladalo mišljenje da se bave tim vrednjikom. A vezi s tim nećelom stvarom iz prvog paragrafa od naševog je važnosti, ono što sadrži jednu paragraf političkog sporazuma. Taj glasi:

»Visoko strano ugovornico obavezuju se, da ne trpe ne svojim odnosnim teritorijima, niti da pomazu ma na koju način, manjaku aktivnosti, koja bi bila upoređena prema teritorijalnoj integraciji ili postojanju porekla druge strane ugovornice, ili koja bi bila takro prirode da bi škodila prijateljskim skupinama između dviju zemalja.«

Ovaj paragraf ima praktičnu vrijednost i upotpunjava ono što prvi načelno znači.

To je ono glavno u političkom sporazumu što nas a našeg stajališta interesuje.

Općenito je, da u samom sporazumu ne ma izričito govor o planini Jugoslavije pod Italijom, u granicama, koju su svečano potvrđene tim paragrafom prvim i četvrtim. Nema sumnje da bi to bilo bolje, ali treba uzeti kao povoljan rezultat i ono što je rečeno u govorima prilikom potpisivanja sporazuma. Tako govor nemaju neku obaveznu i striktnu juridičku vrijednost, ali se uzeumno smatraju ipak moralnim dijelom samog sporazuma. Tako je i izjavio grof Ciano prilikom potpisivanja beogradskog sporazuma u neku ruku sastavni dio samog sporazuma. U toj je izjavji konkretno riječ o Jugoslavijama pod Italijom:

»Ono što hoćemo da obstranimo, to je prije svega svaki izvor nepovjerenja. Ono što želimo da ostvarimo, to trajno prijateljstvo između naše dvije zemlje. Ja sam uvjeren da će to imati najpozivniju reperkusiju na pograđeničko stanovništvo obiju zemalja, koje će stanovništvo od sporazuma zaključenog između Italije i Jugoslavije osjetiti najboljovitije djelovanje. Sa svoje strane, ja sam obavijestio gospodina predsjednika Stojadinovića o povoljnim uputama koje su dale nadležnim talijanskim vlastima. Sto se tiče učenja i upotrebe srpsko-hrvatskog i slovenskog jezika i u pogledu službe božje na istom ovom jeziku.«

Kada je završio čitanje svoje izjave grof Ciano je zastao jedan trenutak i rekao:

»Sa sada ću vam snopiti da sam dobio od predsjednika Mussolinija jedan telegram,

kojim mi je slavio u dužnosti da predsjednik u g. Stojadinović i jugoslovenskoj naci

snopiti slijede...«

Tu grof Ciano potječe da au prilikom srećnog događaja rođenja sina nasljednika talijanskog prestolja amnestirane 62 političke osuđenice u Italiji, po narodnosti Slovenci. Zatim grof Ciano dodaje:

»Danas na dan potpisivanja jugoslovensko-talijanskog sporazuma Duce je pušio na slobodu 28 političkih osuđenica slovenske narodnosti koliko ih je sveća ostalo bilo na izdružavanju kazno u Italiji.«

Ova su mjesto u izjavu grofa Ciana ne samo zato važna za nas, jer se radi o nekim obecanjima i o jednoj amnestiji, nego i njivo zboru jedno novosti o fašističkoj talijanskoj strani, koja može da se nazove «revolution jednog princa». I ako to nije samo u političkom sporazumu, nego u neči, usudili bismo se reći, da se radi i o redovnim razvijenim juridičkim prsesudama u diplomatskoj odnosnosti Jugoslavije i Italije. Fašističke strane po prvi put se oficijelno priznaju postojanje jugoslovenske manjine u njenim granicama. Bilo je i do sada znakova, po kojima se moglo konstatovati da je fašistički režim svjilestan postotan u Hrvatskoj i Sloveniji u Julijanskoj Kraljevini, ali su znakovi bili uvitki na hrvatski univerzitetima i njihove gospodarstvene. Ovo je prvi put u pozitivnom smislu.

Sam Rapalski ugovor nemia u sebi ni riječi o Hrvatskoj i Sloveniji u Istri, Trsat i Gorici, ni riječi garantije za njihovu narodnu, kulturnu ili političku život. Oni su tim ugovorom prepuničeni Italiji i njezinu vidljivostima ili nevidljivostima, dok taj isti ugovor nadzri naštre garantije za Talijane u Dalmaciji. I svih daljnji ugovori Italije i Jugoslavije bili su na taj liniji: pre-nositeli su po-članjenje Hrvata i Slovenaca pod Italijom, a usavršavali su vor postojanje garantije za Talijane u Jugoslaviji.

VELIKO ODUŠEVLJENJE EUGENIJA COSELSCHIJA
SPORAZUMOM JUGOSLAVIJE I ITALIJE

Interesantan članak u listu »La Volonta d'Italia«

Svi oni, koji poznaju Eugenija Coselschijs, predsjednika svih talijanskih dobrovoljaca i Centralnog komiteta za dalmatinsku akciju, pitali su se: Kako će on docekat beogradski sporazum? Trebalo je čekati poznati njegov list »La Volonta d'Italia«, koji izlazi tjedno u Rimu s podnaslovom »Imperialistički organi. U broju od 31 marta Coselschi piše odusmrljeno o sporazumu, pa među ostalim piše:

»Mi smo upravo u ovim stupcima vodili mnogo, živahne i hrabre bitke, protiv naših susjeda na drugoj obali. Mi smo to bitke vodili, posto smo vjerni jednoj tradiciji, privrženi jednoj ideji. Mi smo bio bliži i zbog toga, što je Jugoslavija, daleko od toga da vodi politiku koja odgovara njenom interesu, i u prvom redu njenoj nezavisnosti, bar — pravljivo — u odnosu na Italiju — bila preuzela nezavrsnu i opaznu ulogu izazivača za račun drugih. Borili smo se, da bi odgovorili državi, silovito i izazivajući kampunji više ili manje mračnih udruženja, koja su bila više ili manje pročekljana, tajnom mržnjom sekte i demokratskih predstavaca protiv fašističke Italije. Boj smo bili i onda, kad nam se činilo, da su sloboda i pravda ugrožene od unutarnjih sukoba, posebnih da izazovu opasni požar u našim granicama. Mi ne poričemo sve borbe, no sakrivamo ih ne brišemo ih potezom spužve iz aktive našee djelatnosti. Niko nas ne bi cijenio, kad bi od danas na sutra pisali »Hospijane, da nismo uvjereni i kad bi prilome pokusali, da sakriliemo našu prošlost, kao da se stidimo da o njoj govorimo.«

Glavni urednik riječke »La Vedetta d'Italia« Arnaldo Vola održao je predavanje o znacenju beogradskog ugovora. Poznati riječki fašistički list »La Vedetta d'Italia«, vrlo je aktivan u održavanju talijansko-jugoslovenskog pakta i objavljuje skoro svaki dan po jedan članak u prilog talijansko-jugoslovenskom prijateljstvu.

POREDJANJE ARNALDO VOLE O BEOGRADSKIM UGOVORIMA
IZMEDU JUGOSLAVIJE I ITALIJE

Glavni urednik riječke »La Vedetta d'Italia« Arnaldo Vola održao je predavanje o znacenju beogradskog ugovora. Poznati riječki fašistički list »La Vedetta d'Italia«, vrlo je aktivan u održavanju talijansko-jugoslovenskog pakta i objavljuje skoro svaki dan po jedan članak u prilog talijansko-jugoslovenskom prijateljstvu.

»Odnosi između Italije i Jugoslavije su dramatički izbijdrijali Evropu i Ameriku. Talijani u Amerikanu su bili no Mirovnoj konferenciji otvorjeni suprotnosti Amerikanci, usavij u rat tek 1917. nisu sudjelovali u Londonskom paktu, koji je davao Dalmaciju Italiji, bez Rijeke, pa se ponazali kao da im nisu poznate obaveze Savetskega predstavnika u Britaniji, Cleverence Wilsona. Lloyd George i Orlando bili su angažirani u toj demokratskoj borbi. Najbolji igrač nije bio Orlando, ali je prosto naš bio pojednostavljeni onaj Wilson, koji je bio prvi crstavac Italije, kao i drugi. Predsjednik preko toga, Prošla je skoro dvadeset godina kroz koju je talijansko-jugoslovenski konflikt, kojemu je duša bio Andran, lažna stoma tešnjam nad Evropom. Tardieu priznaje otvorenio Mussolini, zastupnik sto je znao bez premišljanja, bez Franjevskih, pacifističkih Jahan (pacifističkih Adriaticu) ...

„Chi vivrà vedrà“

Pod tim naslovom donosi »Popolo d'Italia« od 7. o. m. svoj uobičajeni kurstic, kojeg prenose svakop danovi svih talijanskih dnevničkih. Vrlo dobro je poznato iko piše te članke, u kojima se iz dana u dan lapidarnim stilom turnaće sve aktuelne političke pove. U tom članaku se govori o talijansko-jugoslovenskim odnosima, povidom članaka blivog francuskog predsjednika vlade André Tardieu-a u francuskom dežurčarskom časopisu »Gringoire« o sporazumu između Italije i Biograda.

»Popolo d'Italia« kaže da je taj Tardieuov članak interesantan ne samo radi tih dnevničkih uspostava, već i u političkom pakta i objavljuje skoro svaki dan po jedan članak u prilog talijansko-jugoslovenskom prijateljstvu.

»Odnosi između Italije i Jugoslavije su dramatički izbijdrijali Evropu i Ameriku. Talijani u Amerikanu su bili no Mirovnoj konferenciji otvorjeni suprotnosti Amerikanci, usavij u rat tek 1917. nisu sudjelovali u Londonskom paktu, koji je davao Dalmaciju Italiji, bez Rijeke, pa se ponazali kao da im nisu poznate obaveze Savetskega predstavnika u Britaniji, Cleverence Wilsona. Lloyd George i Orlando bili su angažirani u toj demokratskoj borbi. Najbolji igrač nije bio Orlando, ali je prosto naš bio pojednostavljeni onaj Wilson, koji je bio prvi crstavac Italije, kao i drugi. Predsjednik preko toga, Prošla je skoro dvadeset godina kroz koju je talijansko-jugoslovenski konflikt, kojemu je duša bio Andran, lažna stoma tešnjam nad Evropom. Tardieu priznaje otvorenio Mussolini, zastupnik sto je znao bez premišljanja, bez Franjevskih, pacifističkih Jahan (pacifističkih Adriaticu) ...

»Odnosi između Italije i Jugoslavije su dramatički izbijdrijali Evropu i Ameriku. Talijani u Amerikanu su bili no Mirovnoj konferenciji otvorjeni suprotnosti Amerikanci, usavij u rat tek 1917. nisu sudjelovali u Londonskom paktu, koji je davao Dalmaciju Italiji, bez Rijeke, pa se ponazali kao da im nisu poznate obaveze Savetskega predstavnika u Britaniji, Cleverence Wilsona. Lloyd George i Orlando bili su angažirani u toj demokratskoj borbi. Najbolji igrač nije bio Orlando, ali je prosto naš bio pojedostavljeni onaj Wilson, koji je bio prvi crstavac Italije, kao i drugi. Predsjednik preko toga, Prošla je skoro dvadeset godina kroz koju je talijansko-jugoslovenski konflikt, kojemu je duša bio Andran, lažna stoma tešnjam nad Evropom. Tardieu priznaje otvorenio Mussolini, zastupnik sto je znao bez premišljanja, bez Franjevskih, pacifističkih Jahan (pacifističkih Adriaticu) ...

GENTLEMENSKI SPORAZUM

— Je li, Moša, sta mu je to: gentlemani sporazum?

— Ta je kad mi zaključimo da li je kroz tri mjeseca dobarčam put ugarske pjevice; ako ciljna skoči, ja ti neću robu dostavljati, a ako padne — ti mi je već platišti.

(Obišao je.)

Pozdrav komandanta
107 legije u Zadru

Kondundu 107. legije M. V. S. (milicije) »Francesco Riswondo« u Zadru preuzeo je neki Antonio Aquila, koji je došao iz glavnog Štaba Zadarski-San Marco od 3. o. m. donosi neigor pozdrav Crnim košuljama Zadra. Taj pozdrav glasi:

»Po prvi put i s talijanskim uzbudnjem, došao sam u ovu mračnu dalmatinsku zemlju, u kojoj je malo veliki Zadar (piccolo grande Zara) dragocjeni dragulj talijanska i fašista.«

Budući da su i talijansko i fašističko osnovne esencije milicije i time pravo svakog od nas da budi naše, tako isto tako i u Zadru da se osjećam osobito potpuno preusmjeriti komandu jedne legije u ovaj Dalmatijanski talijanski, koja je preko Zrata i lokitačkih muktenika bila zatrivena sa kojeg je zaplamao i razdrojio se riječ planina hrvatski sreću svih horaca Italija kada je usasla umrnuću smrtila.«

Pozdrav komandanta
107 legije u Zadru

U nedjelju su održani u Bruxellesu izbori. Preko svakog očekivanja, fašisti De-grelle je dobio manje glasova, nego što su mu pristigli pravocoraci. Pretdsjednik vlade van Zeland je dobio 73.89 posto, a Degrelle tek 19.05 posto glasova.

Ti izbori su nisu očekivali tek u Belgiji velikom nerazvoju. Cijelo evropsko štampanje, te donosi očigledne izvještaje o izboru, komandu jedne legije u ovaj Dalmatijanski talijanski, koja je preko Zrata i lokitačkih muktenika bila zatrivena sa kojeg je zaplamao i razdrojio se riječ planina hrvatski sreću svih horaca Italija kada je usasla umrnuću smrtila.

Pozdrav komandanta
107 legije u Zadru

Spomenuti često su drživa karakteristična stvari u vezi sa tim izborima.

Kada je pred velikom mjesecu bila dalmatinska zadržava uvedena pod kontrolu Dalmatije, u Julijanskoj Kraljevini, u kojoj je bila demokratija, a u kojoj je bila očekivana i očekivala fašistička vlast, ali i fašistički fašistički blok, hrvatski ili će ostaće vjerni demokraciji i demokratskim državama u Evropi.

Karakteristične su, načine predizborne poteze. Tako su na pr. hrvatska žena na dan izbora ispred izbora u lokala neglazirale;

— Ako želite da glasate za republiku, teror i koncentracione logore, glasite za fašistu Degrelle.

I gradnji Bruxellesu su glasali za demokraciju i slobodu.

Spomenuti često su drživa karakteristična stvari u vezi sa tim izborima.

Kada je pred velikom mjesecu bila dalmatinska zadržava uvedena pod kontrolu Dalmatije, u Julijanskoj Kraljevini, u kojoj je bila demokratija, a u kojoj je bila očekivana i očekivala fašistička vlast, tada je Degrelle bio otuđen u Italu i tamo preko dalmatinskih redostanica održao ljetni govor.

Nastao je bio diplomatski spor...

Druge: Prijed izbora je nadbiskup-kardinal Roča do Izraela u kojeg osuđuju Degrelle (koji ima između ostalog, u programu i osnutku korporativne države na katalističkim principima). I to je mnogo odnoglo Degrelle, koji se oslanja na katoličke konzervativne krugove.

Sve u svemu, Izrael je boren na teme neutralnog sektora Evrope došao do neuspjeha.

Solnčno vročino bodo začeli

izrabljati u Abessiniji

S to nalogu se sedaj pod već Italijanskim inženjerima, ki naj iznajde način da bi solnčna vročina, koju je tada već kakor doveli, bila dobro, gospodarski izkoristiv...

...ker je nimajo dovolj na Sireliji.

Jugosloveni pod Italijom

i kulturni sporazum koji će biti sklopljen u Rimu

Pariska revija »Europe Nouvelle« od 3. aprila donosi opštran članak Alberta Monsetta, u kojem čitamo i ovaj paragraf: »Italija je sporazum platila teškim ustupcima, svoga samoljubija. Pored pakta, pretrešana su i pitanja čiji bi se smanjeni spomenutoj prevođenju. Rim negodovanjem: Albanski statut i slaveni odnos našem u Istri. O tom predmetima je uključen i občanjujući slijede...«

U skladu s uvedenim pokušajem talijanskih vlasti, da si osigura prijateljstvo Jugoslavije, New York Times od 24 marta javlja, da će talijanski ministar inostrana poslova, Ciano, narednoga dana stići u Beograd, da sklopit sporazum s Jugoslavljem. Višestruki takodjer navodi nadležni talijanski političari, da će ministrski predsjednik i ministar inostrana poslova, Stojadinović, tom prilikom upozoriti na pravedan postupak Jugoslavije prema talijanskoj manjini i Dalmaciji i poredbi s strašnim proglašenjem

Franzim je na svoj način znao da iskoristi to uobzor nasledje iz demokratsko-liberalnog režima i to mu je korištilo i u provođenju svog totalitarizma i u Julijanskoj Kraljevini. Nikakve ga medijske obaveze u tom nisu smole. Fašistička je teza bila da su u Julijanskoj Kraljevini nemaju Hrvata i Slovenaca i da ih na smješiti biti. U tom je smislu potencirana do maksimuma assimilacija popuka.

S obzirom na sve to interessantna je izjava grofa Ciana. Dok se prvi u devetim paragrafima sporazuma Jugoslavija i Italija ukratko izredčim, ova izjava grofa Ciana daje Jugoslaviji jedno moralno pravo, a

možda i juridicko, koje joj nije davao ni Rapalski ugovor, da se u Rimu interesuje za sudbinu Jugoslavije u granicama Italije. Svom Izjavom grof Ciano kaže da je njihovo bolje stanje postavio kao neki uslov bojnih talijansko-jugoslovenskih odnosa. Zar se to ne tako tumači?

I u svrhu tumačenja, čak i bez obzira na momčadno izjavljanje ili neizvršenje obaveza o izjavi u Školama, crkvi itd., može se reći, da je sporazum vrlo velik dogodak za nas.

U očekivanju deljinskih konkurenčnih rezultata konsolidiramo za sada, ovo.

Jedno emigrantsko društvo ...

iz istornog dijela države od: "to je nečinio svoju glijenu godinu slavštinu. Na toj skupini jo izglasana i jedna rezolucija, koja je poslana svim emigrantskim društvima. Ovi član u rezoluciji glasi:

"Da se ova grupa prenese u svoje državni organi isti istra, da će u njemu ne štampani članci problematike zadatice o pojedinim ih i nezadovoljstvu, koji svojim pisanjem stvaraju samo zanemarivo dojam, da se u istom članku i razvijajući društveni jedinstvo, koga što je bio službeni u članom od 5. II. 1937. godine."

O tom potom članu te rezoluciju treba na ovom mjestu kazati prvi riječi. I radi onih koji su u rezoluciju nastavljali, i radi onih koji su io-izglasali, a najviše radi onih koji su je u ostalim emigrantskim društvima, čitati.

Prvo: List je u cijelosti organ Saveza i listi pišu prema tome po onim smjerima koje mu Saveznu vodstvo znači na svojim srednjima i po plementu i usmjeru instrukcijama Savremene opozicije. Da so održati što jati kontakt između Savezne poduzeća i lista, posljednji Konzerv je izmjenio pravila Savezne tako da urednički saveznog uredstva postaje ujedno i članom Savezne redstva.

Prije toga nije potrebno, da Savez potpuno preuzema u svoje ruke društveni organi isti - istra - kada Savez vidi tma u svom rukovodstvu isti istra.

Druži: Ti članovi »problematicna srednja« od 5. II. 1937. god. i to u sklopu iste prirede o našoj emigraciji. Uredničku listu je parodom oblaćivajući tih članaka pozvalo čitatelje da kupe u tem i isti istra, u misljenju o tom problemu (a ne o pisu članka) otkriju rješenja:

»Dostolno vratiti članak našeg srednjaka izvan redakcije sa svrhom da potaknemo i ostalo emigrirano na javno izlaganje i ostalog problema.«

Na to su javili i drugi čitatelji (Miko, Milko S., Ane, d. f.) koji su avio stanovnika pismi o problemu našoj emigraciji. Parodom objavljujući tih članaka bili smo stavili ovu napomenu:

»Podstičemo da članoci pod tim naslovom (»Naša emigracija«) i na ovom mjestu bili izraz mišljenja pojedinaca. To mišljenje pojedinih emigrirala no mora biti i mišljenje Saveza i redakcije lista, pa molimo i ono ko je se u svetu i u lagam i s pojedincima izlaganjima na ovom mjestu, da podali svoje članke u kojima bi iznesli svoje pogledne na to. Pri kome molimo saradnike da stvari trećiraju obliksteno, i da se klonem emigrantima ljudi raspravljanja i napade, jer više napade nećemo te primijevi uverljivo.«

I - mjesto da dobijemo ideološki članak onih koji se ne slažu s izlagajinu u članima od 5. II. i 5. III. o. g. dobijaju drugačije obrazovanje sa tím u članom,

A zašto?

Zato što su polipisnici te rezolucije lično porađajući s pismenim srednjim i učinkom članaka.

Da svršimo: redakcija ista se apsolutno nista ne čini lično srednjem pojedinim emigrirala. I redakcija ista ne objavljuje članake o ličnom razvjetstvu. A svih članaka ideološke prirode redakcija lista vrlo rado običajuće od svih u člancu, da kako akto i članac ne polagaju pod udar zakona ili stampi ili Zakona o zaštiti države.

Podvratimo: U Savremenu glasilu (potpunom) ima mjesto, keršom i dobrokome u članiku svakog emigranta. A redakcija ista se apsolutno nista ne čini da je nečet Potor posrednikom lično sa učinkom Pavlom. A to se na iste u ostalim emigrirala, čitatelja našega ista.

Saček: Urednik ista je odgovoran Savremenu godstvu za članke u istu, pa ako nešto smatra da neki članak stvara zabunu među čitateljima postaviti na čitanje i razdobljavanje - iako uče da na takav članak odgovoran članakom u istu - neka tada pokolje obrazložen u pravstvu. Savremenu godstvu, ako ni to neće, tada učekati do Kongresa, pa neka tamo to iznesu. Jer to nije u jednoj u kojima treba biti kada se čuvaju neke u nekim članakom u savremenu glasilu. — (i. p.)

... i još jedno emigrantsko društvo

U sjevornom kraju države imao je takoder neki dan svoju glavnu skupštinu. Pretežnički log društva je dolazilo da istra »ni pravi časopis, da je neka, pokojušavala društva i da piše premašno ideološko. U tom smislu je govorio i jedan drugi član, ugleđeni publicista.

Mada smisli i pravo, Jer istra je posljednja tri godine donosiša mnogo učestničkih i političkih događaja. A donosi je i ideološki članak mogli donositi.

Tetina je list bi mogao biti veći i bolji. I srećmo je što nije veći i bolji. Jer smi-

MODERNIZACIJA TRNOVA

Reka, aprila 1937. (Agis). V Trnovu merio je izvršujeo načrte za napajanje vodovodom, klije bolji potreben pot da se ugraditane ceste. Vas je brez dobre u zdrave pitne vode, u polotni suši pa zmanjka voda celo po velikih vaških vodnjakih, klije so sicer nehnijeni, a vendar u potrebi služi za pitno vodo, pranje in druge potrebe. Za pred vreme so namernavali uređiti vodovne naprave za vso vas, pa se je zaradi nekih neosigurali realizacija načrtov zavlekla do izbruhu svetovne vojne in tako je ta prepotrebita uređitev ostala nerešena do

tiste živahnosti in velike izbere kot svoj čas. Vendar pogrešajo v Trnovem primerno in praktično živinsko sejmisko, zato skušajo sedaj to uređiti.

Na obširnem travniku pod cerkvijo in pokopaliskom na takoj zvanem »Vidme« namernavajo zgraditi novo poslopje, klije bi stižlo za okrožno sodišče in Ilirske Bistrice. Poleg sodniškega poslopja namernavajo zgraditi poslopje za desko osnovno šolo, klije se sedaj v sredini Trnova. Za obe poslopji so delu še načrta in razne predpriprave.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Načrte in merjenje zemljišča izvršujejo tudi za novo živinsko sejmisko, klije sojšči letih nazadujejo povsod pri nas živinski semnji zaradi padca živinoreje, klije je všeč glavn vir dohodkov načrte zavlekla do izbruhu svetovne vojne in tako je ta prepotrebita uređitev ostala nerešena do

tiste živahnosti in velike izbere kot svoj čas. Vendar pogrešajo v Trnovem primerno in praktično živinsko sejmisko, zato skušajo sedaj to uređiti.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob cesti ki polje proti Šembrijam in dalje na Plivko, na trnovski parcelah. »Pri malem mostičku. Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

Zadnji parceratije obsežnega prostora pod pokopaliskom namernavajo dosedanje pokopaliske opustiti ter uređiti novi, izven Trnovega, ob c

NAŠA SLOGA

Zoučni, gospodarski i politički list.

Pred 50 godina

Obćinari buzetski!

Već je skoro dvadeset godina odkad ste udruženi u jednu obtinu, buzetsku.

Sve lo vremene upravljali su obtinom, vašim dobrrom i imelom, vašini trudi i žujevi, ljudi, koji nisu vašeg roda ni poroda, vašeg potreblja ni vašeg naroda, vaše krvni ni vašeg jezika, vašeg čuvenja ni vašco mišljenja.

U to vremene obtinu dobra su se razvile, obtinu se zadužili na tisuce i tisuce, obtinu glavnici zaplivali su vjerovnicu.

Nedajte se niti mi od koga prevariti — bili ste već često prevareni. Ne vjerujte obećanjima onih, koji su vam već sto put obetivali i nikada svoja obetanja ispunili.

Jarinia i Franina

Franina: Va Mariane da imaju jenca pitura, ki ima jako finu glavu.

Jarinia: Ja, da nimo tovarška učesa.

Kastavsko delavsko društvo

Mnoga li se jo težka, bura i oliva ovih godinica oborila na tužnu Istru, nastojat i ono naše korenike sunovratiti u bezdan i zaborav, izložiti ju tamu preko mnošta horizonta. Nu kvala pravdinstvo božjih, i našim pobornikom, koji neustansu se niti pred trudom, niti povrtnovinskom, staloče tražiti ono što nas po božjem pravu daje. Pa pošto je i sama narav mafutinski postupala sa istarskim Hrvatom, bacio ga u ovom kravu i puduru, kadrune strane nastoje da i naši narodni protivnici, da mu i onu tisku do maljubljive izkoristiti i upasnu, koju mu gošće u gradiju tima. Na pošto se da stohode i napredka narode dolazi jošto prosvitom, stoga i kastavski radnici uvidi, da nije on samo jedinica, no čovjek tlekom i dušom ravan onomu, što brijege probušto i zakone stvario — trgnuo se iza sna, nastojeći stisanoviti takvo društvo, koje bude zastupalo radničko interes.

JEROMONAH GORAZD DEKLEVA DIPLOMIRAO

Zagrebački Zbor donosi:

Bogograd, 10 aprila. Na neogradskom srpsko-pravoslavnom bogoslovnom fakultetu diplomiрао је jeromonah Gorazd Dekleva, rođenom iz Ilirske Bistrice u Italiji. To je prvi Slovenec, који је stupio u srpsko-pravoslavne svećenike i diplomiрао на srpsko-pravoslavnom bogoslovnom fakultetu. Он је за vrijeme studiranja na fakultetu provelzen za srpsko-pravoslavneg jeromonaha. Novi jeromonah preveo je srpsko-pravoslavne knjige na slovenski za širenje pravoslavlja medju Slovencima. Medju ovim knjigama je »Prvi molitvenik za pravoslavne Slovence«, који је prevodio posvetio usponi blagopokojnog Kralja mučenika Aleksandra. Jeromonah Dekleva, како javljaju beogradske novine, биće sad poslat u Sloveniju, где тада дјелује medju Slovencima, који су вршили na srpsko-pravoslavnu vjeru.

† JOZE BOŠTJANČIĆ

V Smrži pri Premu je umrl Jože Boštjančić u visoki starosti 85 let. Naj mu bo lahka domaća zemlja.

ALBIN PREPELUH

O PREVRATNI DOBI NA PRIMORSKEM

V svojem daljsem spisu pod naslovom »Pripombe k naši prevratni dobi priča«, dr. i. Čašničar, član zasjednici opis te dobe iz peresa Albina Prepeluh. Ker imamo o tem važnem dogodku še primoroma zelo malo spominjiv u prikazov nam je ta Prepeluhov stavek še posebno dragocen. Pisan je živahnino u razčlenju željo Jasno vse dogodke, kljub temu, da se seveda človek pri takih spominjiv ne more otreći subjektivnosti. Iz njegovega spisa, hoteno na kratko podati glavno o dogodkovi u tem času in sicer na Primorskem.

Ko govorí o primorskih Slovencih. Ima pred očim predvsem bivše primorske dežele, t. i. Gorisko, Trst z okolicom u Istru. V Istri, pravi, da so Slovenci v Hrvati, naštonalni politični in gospodarski skupino, kar potrjuje njihov skupini nastop in delo v istriškem deželčnem zboru. Nacionalno orijentirano slovensko-hrvatsko ljudstvo je imelo na Primorskem 4 politične stranke: narodno-napredno ali liberalno stranke na Goriskem, ter politično društvo »Eduinost«, ki je imelo slovensko politično vodstvo v rokah v Trstu, v katemer pa so se združevali Slovenci naprednjeg in konservativnega mišljenja brez oziroma na svoja međesobna socialna in ekonomiska nasprotstva. Na Goriskem se je vodil med obema strankama oster politični in osebni boji. Obje stranke pa sta bili v bistvu napravni socialisti in gospodarski problemom enako konservativni in nesodobni, kar je tek pred vremenom ročilo močno agrarno gibanje, ki je tudi pri volitvah doseglo znaten uspeh.

Istru, izraz svakog čedina u petek, Broj cekovnog računa 36.789. — Preplatnik: za cijelo godinu 50. — din., za pola godine 25. — din., za inozemstvo dostranko, za Ameriku 2 dolara na godinu. — Oglas: se rčnaru na cjeniku. — Vlasnik i Izdavač: Konzorcij »Istre«, Masarykova 28a II, broj telefona 67-80. — Za uredništvo odgovara IVAN STABLI, Zvonimirova 48/III.

Tisk: Štečajnike Jugoslovenske štampe d. d., Zagreb, Masarykova 28a. — Za diskuru odgovara Rudolf Polanović, Zagreb, Ilice 133.

VELIKI USPJEH BALOTINIH I MATETIČEVIH „ROŽENICA“ U HRV. GLAZBENOM ZAVODU

Još jedan muzički uspjeh Ivana Matetića-Ronjogovega

Kao što smo bili već objavili, »Lisinski« je 13. o. m. održao svoj prvi vokalni koncert ove sezone u dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu. Na programu su bile »Roženice« Mate Balote, koje je komponirao Ivan Matetić-Ronjov.

Tzivđedba je bila velik uspjeh. U prvom redu uspjeli našački kompozitora Ivana Matetić-Ronjogovega, uspjeli Mate Balote — a što je najvažnije — uspjeli Istra. Ni jednom auktoru nije te večeri dupkom kritika dvorana Hrv. glazbenog zavoda toliko aplaudirala koliko Matetić-Ronjov. Međutim, i su-ostali auktori (Odak, Pozajic, Spoljar) u neku ruku miljenici zagrebačke publike, a naročito om »Lisinskoga«. (Pozajic je nijedno i zborovodja »Lisinskoga«).

Izvedbi je prisustvovao i Mate Balota, Muzički kritičar zagrebačkih »Novosti« piose o izvedbi »Roženica«:

»Kompozicija stavlja velike zahtjeve na izvadku u pogledu intonacije i izdržljivosti (kod Spoljara).«

Još u većoj mjeri važi to za »Roženice« Ivana Matetića-Ronjovog, tog neumornog istraživača i poznavaca istarske pučke povijevke. Koliko je duboko proniknuo u biti i sadržaj njezin, saživo se s njom, koliko je prožeto njegovo stvaranje duhom i specifičnim izražajem njenim, a koliko je srastao sa svojom istarskom rodnom grudom u kojoj je ukorijenjeno sve njegovo osjećanje pokazala je njegova najnovija kompozicija »Roženice« (— »zoplice« istarski pučki instrument).

Zivo, s lakin primjekom humora, gotovo realistički prikazuju njihovo sviranje, oponaša istarske karakteristike pjevanja na slogove.

A onda unosi u ovu pjesmu neki melankolični ton, koji poprima uživljenu se karakter, kad u bolnom češću na zvonom ispašnom domajom, između pjevanja ostalih glasova, u patetičnoj recitaciji snažno odvaznjaju riječi bariton-solistice, »kroza nju govor glasi naša starh od davnine davnine... glasi ebole zemlje i krasa, glasi dječinove.«

Slušajući tu osobenu kompoziciju, koja je sasvim čisto muzičkog gledišta naročito interesantna i s obzirom na njeni ritmički melodijski i harmonijski strukturu te obizvori na uhu, neobično načinom na umjetnu muziku, vodjenje dionica, uvijek je ta osjećaj, da sve teće prirodno, neusiljeno, da nije ništa umjetno iskonstruirano, nego sve iskrepljeno i proosećano. Matetić je tako u svom izrazaju i onda, kad mu je slogen naoko tvrd, kad nam se harmonija i melodija uslijed ovog zasebnog vodjenja dionica, uvjetovanog karakterom muzike, čini opora. Usprkos trajanju od dvadeset minuta ta kompozicija zna da uzdrži živim naš interes, u svakom takvu ona nas privlači i podiže, njen utisak je neposredan i snažan. Ona je i našla na zaslužno priznanje publike, te izazvala pravu buru oduševljenja.

* * *

Donošimo za naše čitatelje koji se zanimaju glazbom, a naročito našim istarskim melodijskim, neke informacije o roženicama i istarskoj ljestvici.

Roženice. — Tako zovu u južnoj Istri narodni lustrument, poznat u ostalim krajevinama te zveme pod imenom sopile ili sopele. Po boji zvuka roženice spadaju u red obično odnosno engl. roka. U sopole »so-

pu redovito dva »sopca« (velike i male sopele). Muzika, koju na njima izvode, sastavljena je na istarskoj ljestvici.

O istarskoj ljestvici. — U Istri imade dva tipa pučke muzike. Prvi tip (A) dade se vjerno zabilježiti prema shvaćanju današnje temperirane ugode, dok je kod drugog (B) ta mogućnost isključena, jer se tu radi o praiskojskoj naturalističkoj muzici. Takve muzike imaju nas i drugdje — čak i na vratima samog Zagreba, Bakovac, Otok, a da i ne govorimo o Turopolju, Kostajnici, Požegi, Bosni itd.).

Melodija pod A) pjeva se po srednjoj Istri, a one pod B) u ostalim njenim dijelovima. Jedne se i druge redovito kreću u trijstoku, a manje ih i u dorskom načinu.

Tip A) pretežnji je i stariji. Prva je karakteristika te muzike pjevanje u dva glasova i to u paralelnim tercama ili u njihovim obratljivim sekstama, koje se vole ispreplitati unisonom u primi odnosno oktavom. Ponaci u sekstama nastaju onda, kad pjeva muškarci (na tanko i debelo), dočim to s ove strane. Učke nikada ne biva; kod ženskih nađu. Najugodnije dojmljiv je te sekste na narodnom glazblju roženicama (sopelama).

Onog istarske ljestvice uglavnom je vrlo skućen, ali tim nije rečeno, da je takmočna muzika neinteresantna, pogotovo kad se — uz ostale karakteristike — uzmu u obzir i njene ritmičke osobnosti. Najveći je oblik istarske ljestvice seksta, najmanji terc.

Ta ljestvica sizała bi dakle od »c« (tip A) do »c« (tip B) ovakva: je c, e, f, a, h, ces, ces. Pri friziskom završetku nalazimo na još jedan ton »d«, koji pjeva krunjiti grlo s odgovarajućim gornjim »f«. Za tak »d« vele sopci, da je to ona luknjava na roženicama, kolon si oni »pomažu«. Sve istarske melodije graviraju ka stereotipnom friziskom završetku »f« — »e«, da se tu smire na ognutom finalnom unisonu, tako dobro poznatom iz ruske narodne muzike.

Autor kompozicije »Roženice« Ivan Matetić-Ronjov pisao je o spriječiraju o ovaj noši doista najaustihtniji muzici u »Sv. Cecilijs« (god. 1925 i 1926), a to je u neku ruku i autorku same istarske ljestvice.

Pjesme ANTE DUKLJA NA UKRAJINSKOM

Pjesme Ante Duklja, koje su lantile objavljene u Americi, u ukrajinskom dnevniku »Svoboda« u Jersey City, izasle su također u Evropi, i to u literarno-naučnom inžesničku »Samostojna dumka« Černovlječima pjesma »Zavjet«, a u književnom tjedniku »Obrijac« u Lavovu pjesme »Pusta njava« i »Hranica«, sve priljevodu ukrajinskog pjesnika Vitalija Petrovskoga.

ISTARSKE NARODNE PESME

Jugoslavenska Matica u Zagrebu ima u skladistu još tridesetak komada istarskih narodnih plesama, koje su štampane 1924 god. u Opatiji, a u načladi »Istarske književne zadruge«.

U knjizi ima 419 istarskih narodnih plesama.

Knjiga stoji 20 dinara, a ko pošalje taj iznos Jugos. Matelic u Zagreb na čekovni broj P. Š. 33.770, dobiva knji-

gu franko.

odr. dr. Josip Ferfolja, ki se je pečal zla-

stvi u delavskoj kulturno organizacijo — (Liudski oder.)

Predpoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enoljni.

Prepoluh pravi, da je bila med voljni politički orientacija narodnjakov precej nejasna. Narodna stranka je bila namreč na strani centralnih velesil. Verovati so u znago Austrije ter misili, da je prišel njihov čas. Veliko je bilo razočaranje, kar je stopila Italija u vojno in ko so zvezeli za »londonski paket«, katerega je podpisali tudi ruski zunajni minister. Ta neugovorljivo trajala vse do majske deklaracije. Malaša slovenska inteligencija pa se je odpreljala za antanto, kateri so smatrali, da ima za cilj osvoboditi malih narodov. Od starejših tržaških inteligenčev je edini dr. Gustav Gregorlin odpovedal lajno in izrazito vseživnosti v okviru jugoslovenske propagande v antantnih delzah zastopal tržaške Slovence. S svojimi bivšimi političnimi tovariši pa ni imel stikov.

Nastopi konice vojne, ki je našel močno neuporenno o mednarodnem položaju tako narodne voditelje, kakor mnoge socialističke partije, ki so bili zadnjega avstrijskega orientira.

Tudi slovenski socialisti niso bili enol